

Mededeling

Onderwerp : Profielschets College voor Arbeidszaken

Van : Yacinta Schrover

Aan : College voor Arbeidszaken

Datum : 4 maart 2026

Profielschets College voor Arbeidszaken

Thema's periode 2026 – 2030 Met het nieuwe CvA wordt meerjarenbeleidsplan geactualiseerd 2027-2030	Urgentie voor gemeenten	Rol
Arbeidsvoorwaarden van gemeentelijke sector Ontwikkelingen/Stip; Toekomst arbeidsvoorwaarden Cao gemeenten en SGO 2027 en verder	Een moderne cao geeft gemeenten perspectief. Na de normalisering wil het CvA toe naar moderne arbeidsvoorwaarden die: flexibel zijn voor werkgever en werknemer, in gezamenlijkheid tot stand komen, ruimte bieden voor eigen verantwoordelijkheid en maatwerk bieden voor HRM-beleid. Aandachtspunt komende periode; de reikwijdte van de gemeentelijk cao ten opzichte van andere cao's. De VNG streeft naar arbeidsvoorwaarden die gemeentelijke werkgevers helpen zich te positioneren op de arbeidsmarkt en die werkgevers en medewerkers helpen bij een vraag gestuurde organisatie van het werk. OHD=de onderhandelingsdelegatie, zie toelichting in de tekst hieronder	O/A/E
Pensioen (ABP)	Het kabinet en sociale partners willen het pensioenstelsel hervormen naar een toekomstbestendig stelsel (het pensioenakkoord). Het CvA richt zich op een effectieve belangenbehartiging om een betrouwbare, betaalbare en uitvoerbare APB-regeling te houden en een zorgvuldige implementatie.	O/A/E
Arbeidsvoorwaarden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt Cao SW en Aan de Slag	De Kamer Inclusieve Arbeid, van het college, heeft tot taak het maken van afspraken en sluiten van collectieve	O/A/E

<p>Pensioen (PWRI)</p> <p>Banenafpraak</p>	<p>arbeidsovereenkomsten voor werknemers die vallen onder de Cao SW en de Cao Aan de slag.</p> <p>De pensioenen van werknemers onder beide cao's zijn ondergebracht bij Pensioenfonds Werk en (re)Integratie (PWRI). Bij het hervormen van het pensioenstelsel maken sociale partners keuzes en verzorgt PWRI de belangenbehartiging en implementatie om tot een betrouwbaar betaalbaar en uitvoerbare regeling te komen.</p> <p>In 2026 moeten gemeenten 5250 banen voor mensen met een arbeidsbeperking hebben gecreëerd. De VNG helpt gemeenten bij deze inspanning door te investeren in kennisdeling, samenwerking en ondersteunende activiteiten.</p>	
<p>Gemeentelijke arbeidsmarkt</p> <p>Ontwikkelingen arbeidsmarkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vitaliteit/duurzame inzetbaarheid, • krapte, • vast versus flex <p>Diversiteit en Inclusie</p> <p>A&O fonds</p>	<p>De ontwikkelingen op de arbeidsmarkt gaan snel. Hoe kunnen werkgevers als het gaat om personeels- en organisatiebeleid anticiperen op ontwikkelingen. Met andere woorden: hoe blijft de gemeente ook in de toekomst een aantrekkelijk werkgever?</p> <p>De samenstelling van de gemeentelijke organisatie dient een afspiegeling te zijn van de samenleving. Het CvA ondersteunt gemeenten bij hun diversiteit en inclusie op de werkvloer door te informeren en enthousiasmeren en goede voorbeelden te delen.</p> <p>Het Arbeidsmarkt en Opleidingen fonds Gemeenten is een samenwerkingsverband van gemeentelijke werkgevers en vakbonden en heeft als doel Nederlandse gemeenten vitaal en wendbaar te houden, zodat zij optimaal kunnen blijven aansluiten bij de veranderende samenleving. Het A&O fonds inspireert, ondersteunt en adviseert bij organisatieontwikkeling en professionalisering.</p>	<p>O/A/E</p>

<p>Kwaliteit van het ambt</p> <p>Rechtspositie politieke ambtsdragers</p> <p>Integriteit en ondermijning</p>	<p>Een passende rechtspositie is een belangrijke randvoorwaarde voor de aantrekkelijkheid van het politieke ambt en draagt bij aan de kwaliteit van het lokaal bestuur. De rechtspositie dient aan te sluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen, zoals diversiteit en inclusie, een veilige werkomgeving en het combineren van het ambt met werk en privéleven.</p> <p>Integriteit is een essentiële randvoorwaarde voor de kwaliteit van het openbaar bestuur en het vertrouwen van inwoners. Gemeenten krijgen in toenemende mate te maken met vraagstukken rond integriteit en met vormen van ondermijning van het openbaar bestuur. De VNG levert producten en diensten om bestuurders en ambtenaren te ondersteunen in hun verantwoordelijkheid.</p>	<p>O/A/E</p>
<p>Arbeidsomstandigheden</p> <p>Veilige en gezonde werkomgeving</p>	<p>Alle werknemers moeten veilig en gezond kunnen werken. Om daarvoor te zorgen is de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet). Werkgevers en werknemers zijn samen verantwoordelijk voor het gezond en veilig werken en voor de invulling van deze wet in de gemeentelijke sector.</p>	<p>O/A/E</p>

Toelichting bij de laatste kolom: bij de rollen van de VNG kan gedacht worden aan:

- Onderhandelaar/lobbyist (O): verantwoordelijk voor het voeren van onderhandelingen met de vakbonden, het rijk, de lobby richting Tweede en Eerste Kamer (directe Haagse belangenbehartiging)
- Ambassadeur/verbinder (A): de boodschapper van de VNG richting een breder palet van stakeholders en/of richting de gemeenten, die een onderwerp op de kaart weet te zetten, gemeenten verbindt en allianties met andere partijen smeedt
- Expert (E): de inhoudelijke deskundige, die zich meer bezighoudt met de onderbouwing en vormgeving op de inhoud van dossiers en minder met de verkondiging van standpunt, boodschap en inzet van de VNG

College voor Arbeidszaken

1. Wat vragen wij van leden van het CvA

Het CvA behartigt de collectieve werkgeversbelangen van gemeenten op het gebied van arbeidsvoorwaarden. Eén van de belangrijkste taken van het CvA is het sluiten van cao's. De leden van het CvA hebben kennis en affiniteit met:

- Personeel & Organisatie
- Arbeidsvoorwaardenbeleid
- Arbeidsmarktbeleid
- Arbeidsverhoudingen
- Pensioen
- Sociale zekerheid
- Financiën

2. Samenstelling van het CvA

Het college bestaat op grond van het Reglement voor het College voor Arbeidszaken uit:

- 4 vertegenwoordigers uit de gemeenten < 20.000 inwoners
- 9 vertegenwoordigers van gemeenten 20.000- 50.000 inwoners
- 6 vertegenwoordigers van gemeenten 50.000- 100.000
- 6 vertegenwoordigers van 100.000+ gemeenten
- 4 vertegenwoordigers van de G4 gemeenten (één uit elke G4 gemeente)

Twee zetels zijn beschikbaar voor raadsleden. Zij vertegenwoordigen de gemeenteraden die binnen de gemeente een eigenstandige positie hebben als werkgever van de griffie. De andere zetels zijn beschikbaar voor burgemeesters en wethouders.

Daarnaast heeft het CvA een aantal adviseurs:

- 4 vertegenwoordiger namens de VGS (Vereniging van Gemeentesecretarissen)
- 2 vertegenwoordiger namens de VvG (Vereniging van Griffiers)

Deze adviseurs zijn geen lid van het CvA. De adviseurs worden niet benoemd door de VNG maar aangewezen door de betreffende verenigingen. Tevens heeft het CvA een aantal toehoorders vanuit de WSGO.

De representativiteit van het CvA is van belang voor voldoende draagvlak bij gemeenten voor het maken van bindende afspraken voor gemeenten. Daarom wordt bij de samenstelling van het CvA rekening gehouden met een redelijke spreiding van leden over de provincies, politieke partijen en over de verhouding man/vrouw. Het CvA kiest uit zijn midden een eerste en tweede vicevoorzitter. (De voorzitter wordt net als de voorzitter van alle andere commissies benoemd door het bestuur.)

Het CvA onderhandelt samen met de Werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (WSGO) over twee cao's. Dat zijn de Cao Gemeenten voor gemeenten en de Cao SGO voor andere gemeentelijke organisaties zoals gemeenschappelijke regelingen. De beide cao's kennen dezelfde arbeidsvoorwaarden en de VNG en de WSGO streven ernaar dat dit zo blijft zodat er één arbeidsvoorwaardenpakket is voor de gemeentelijke sector. De voorzitter en de

vicevoorzitter zijn tevens voorzitter en lid van het WSGO-bestuur. Deze personele unie ondersteunt het doel van één arbeidsvoorwaardenpakket voor de gemeentelijke sector.

Vereiste (tijds)investering van CvA-leden

- Bijwonen van en participeren in 5 of 6 vergaderingen (duur: een dagdeel) per jaar.
- Een ééndaagse heisessie.
- Beschikbaar voor extra werkzaamheden in commissies of besturen waarin het CvA participeert of verzocht wordt een bijdrage te leveren.
- Beschikbaarheid om de VNG te vertegenwoordigen bij belangrijke bijeenkomsten op het werkterrein van het CvA.
- 1 lid van de portefeuille pensioen is lid van de onderhandelingsdelegatie ABP-regeling in de Pensioenkamer.

De leden van het CvA worden geacht de standpunten van het CvA (de werkgeversvisie) toe te lichten, zowel richting VNG-leden die niet in het CvA zitten als organisaties buiten de VNG.

3. Specifieke profielschets voorzitter College voor Arbeidszaken

Voor de voorzitter van het CvA zijn naast de algemene vereisten voor VNG-commissies de volgende specifieke vereisten gewenst:

- De voorzitter van het CvA is eerste woordvoerder van de onderhandelingsdelegatie van het CvA en is voorzitter van het bestuurlijk overleg met de bonden.
- De voorzitter van het CvA beschikt over onderhandelingsvaardigheden en heeft media-ervaring.
- De voorzitter van het CvA kan een team leiden dat het belang van de gezamenlijke gemeentelijke werkgevers vooropstelt.
- De voorzitter van het CvA is tevens de voorzitter van het bestuur van de WSGO

Vereiste extra tijdsinvestering voorzitter CvA:

Het voorbereiden en bijwonen van de onderhandelingen over de Cao Gemeenten en Cao SGO leggen in de praktijk een groter beslag op de agenda dan de reguliere vergaderingen. Daarnaast is er frequent contact tussen de voorzitter en de secretaris van het College.

4. Onderhandelingsdelegatie

Het CvA benoemt uit zijn midden een onderhandelingsdelegatie. De onderhandelingsdelegatie voert namens de gemeentelijke werkgevers de onderhandelingen met de vakbonden over de Cao Gemeenten en Cao SGO. Deze delegatie bestaat uit:

- De voorzitter van het CvA
- De 4 leden van de G4
- 2 leden van het CvA namens 100.000+ gemeenten
- 2 leden van het CvA namens 100.000- gemeenten
- 1 gemeentesecretaris als adviseur

De leden van de onderhandelingsdelegatie hebben ervaring met het voeren van onderhandelingen. Daarnaast beschikken zij over de kwaliteit om in een team samen te werken waarbij het belang van de gezamenlijke gemeentelijke werkgevers vooropstaat.

Het voorbereiden en de deelname aan de onderhandelingen (de duur en frequentie liggen niet vast) leggen een groter beslag op de agenda dan de reguliere CvA-vergaderingen. Voorafgaand aan elke CvA-vergadering komt de onderhandelingsdelegatie bijeen.

5. Zelfstandige Publieke Werkgevers (ZPW)

Het CvA benoemt uit zijn midden, een vertegenwoordiger voor de ZPW (zelfstandige publieke werkgevers). Deze vertegenwoordiger vervult ook een DB-functie bij de ZPW (6 vergaderingen per jaar). Tevens is er een CvA bestuurder lid van de onderhandelingsdelegatie in de Pensioenkamer voor de ABP-regeling. Dit betreffen gemiddeld 10 vergaderingen per jaar. Het voorbereiden en de deelname aan de onderhandelingen (de duur en frequentie liggen niet vast) leggen een groter beslag op de agenda.

6. Bestuur A&O fonds

Daarnaast benoemt het CvA uit zijn midden twee bestuurders die namens het CvA zitting nemen in het bestuur van het A&O fonds Gemeenten, samen met 1 gemeentesecretaris uit het CvA en de secretaris van het CvA. Het A&O fonds Gemeenten is een paritair fonds, een samenwerkingsverband van gemeentelijke werkgevers en vakbonden, en ondersteunt gemeenten en hun medewerkers door het initiëren en stimuleren van initiatieven die ertoe bijdragen dat de sector zich als geheel blijft ontwikkelen.

7. Kamer Inclusieve Arbeid

Het CvA kent een aparte Kamer voor zijn rol als werkgeversorganisatie voor de sociale werkvoorziening en voor mensen die onder de Participatiewet vallen, de Kamer Inclusieve Arbeid (KIA). De KIA voert onderhandelingen voor de Cao Sociale Werkvoorziening (SW) en Cao Aan de Slag. De KIA is samengesteld uit:

- 3 leden van het CvA (waarvan 1 voorzitter van de KIA en de OHD)
- 3 leden van de commissie Participatie, Werk en Integratie (PWI)
- 1 lid van de commissie Gemeentefinanciën
- Maximaal 4 leden die geen lid zijn van het bestuur of een commissie/college van de VNG.

De Kamer kan zich tijdens vergaderingen en/of onderhandelingen laten bijstaan door externe adviseurs. De adviseurs zijn geen lid.

De voorzitter van de KIA is een lid uit de delegatie van het CvA. De KIA vergadert 5 keer per jaar. Het voorbereiden en de deelname aan de onderhandelingen (de duur en frequentie liggen niet vast) leggen een groter beslag op de agenda dan de reguliere KIA-vergaderingen

8. Adviescommissie Rechtspositie Politieke Ambtsdragers

De Adviescommissie Rechtspositie Politieke Ambtsdragers (RPA) is een commissie van het CvA. De adviescommissie is namens de VNG vertegenwoordigd in het Overleg Rechtspositie Decentrale Politieke Ambtsdragers (ORDPA). In dit overleg wordt met het ministerie van BZK afspraken gemaakt over ontwikkelingen en mogelijke herzieningen van de arbeidsvoorwaarden van (decentrale) politieke ambtsdragers.

De voorzitter van de adviescommissie voert namens de VNG het overleg met BZK in het Bestuurlijk Overleg Rechtspositie Decentrale Politieke Ambt dragers (B-ORDPA) om de arbeidsvoorwaarden van decentrale politieke ambtsdragers waar nodig te actualiseren.

De adviescommissie heeft tevens tot taak het bestuur en de algemene directie van de VNG gevraagd en ongevraagd van advies te voorzien over de rechtspositie van politieke ambtsdragers (burgemeesters, wethouders en raads- en commissieleden).

De adviescommissie adviseert over een evenwichtige rechtspositie die past bij de verantwoordelijkheden die voortvloeien uit het ambt, in samenhang met maatschappelijke ontwikkelingen.

De adviescommissie kent een aparte benoemingsprocedure. Eén lid van het CvA zal tevens lid zijn van de adviescommissie, ter borging van de samenhang tussen het werkgeversperspectief en de rechtspositie van politieke ambtsdragers.

9. WSGO

De werkgeversvereniging samenwerkende gemeentelijke organisaties (WSGO) is voor organisaties die beleids- en/of uitvoerende taken van gemeenten uitvoeren en voor organisaties die gemeenten op grond van de wet moeten oprichten. De gemeente heeft bij alle organisaties bestuurlijk, financieel dan wel qua eigendom de zeggenschap.

De voorzitter en secretaris van het CVA zijn tevens voorzitter en secretaris van het bestuur van de WSGO. Daarnaast heeft de WSGO vier functies voor bestuurders die een bestuursfunctie hebben bij een gemeentelijk samenwerkingsverband dat lid is van de WSGO.

10. De bestuurlijke Taskforce Inkoop & Aanbesteden

Inkoop en aanbesteden is onderdeel van alle activiteiten in een gemeente en daarmee onderdeel van alle VNG-commissies en -colleges. Er is daarom besloten dat ieder(e) VNG-commissie en -college één lid afvaardigt in de taskforce.

De leden van de Taskforce I&A treden zowel landelijk als regionaal op als ambassadeurs ten behoeve van het thema inkoop-en aanbesteden en inkoopkracht door gemeenten. Daarmee dragen ze bij aan de bewustwording onder overheden dat professioneel publiek opdrachtgeverschap een belangrijk voorwaarde is voor een doelmatige bedrijfsvoering, een optimale samenwerking met de markt en om maatschappelijke opgaven te realiseren.